

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
BOOKS COUNCIL of WALES

**ADRODDIAD BLYNYDDOL A DATGANIADAU ARIANNOL
AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020**

Rhif yr elusen: 505262

www.llyfrau.cymru

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Amcanion a Gweithgareddau'r Elusen	2–4
Crynodeb o Waith y Flwyddyn	4–5
Targedau a Chyflawniad	6–7
Adolygiad Ariannol a Chynlluniau'r Dyfodol	8–9
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr	10
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	11–13
Datganiad o'r Gweithgareddau Ariannol	14
Mantolen	15
Datganiad o'r Llif Arian	16
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	17–29

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

Cyflwynna'r ymddiriedolwyr eu hadroddiad ynghyd â'r cyfrifon am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020.

Prif Weithgareddau'r Elusen

- Hybu diddordeb mewn llyfrau Cymraeg a llyfrau Saesneg o Gymru ynghyd â deunydd cyffelyb arall;
- Hybu'r diwydiant cyhoeddi yng Nghymru a chydgysylltu buddiannau awduron, cyhoeddwr, llyfrwerthwyr a llyfrgelloedd;
- Cynorthwyo a chefnogi awduron trwy ddarparu gwasanaethau a thrwy ddyfarnu grantiau/comisiynau a sianelir trwy gyhoeddwr;
- Dosbarthu grantiau i gynorthwyo cyhoeddi deunydd o ansawdd uchel yn y Gymraeg a'r Saesneg, gan sicrhau bod y cynnyrch ar gael yn eang.

Datganiad Budd y Cyhoedd

Mae aelodau'r Pwyllgor Rheoli wedi ystyried eu dyletswydd yn unol ag Adran 17 o Ddeddf Elusennau 2011 ynglŷn â Budd y Cyhoedd. Maent yn fodlon bod gweithgareddau'r elusen yn ystod y flwyddyn, fel y'u disgrifir yn yr adroddiad hwn, yn unol â'r meini prawf hynny. Amcan craidd y Cyngor Llyfrau yw darparu budd i ddarllenwyr Cymru – yn y ddwy iaith.

Manylion Gweinyddol

Enw'r elusen	Cyngor Llyfrau Cymru
Rhif Elusen Gofrestredig	505262
Cyfeiriad Cofrestredig	Castell Brychan Aberystwyth Ceredigion SY23 2JB
Archwilwyr	Llŷr James Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig 25 Stryd y Bont Caerfyrddin SA31 3JS
Bancwyr	HSBC plc Sgwâr Harford Llanbedr Pont Steffan Ceredigion SA48 7DU
Prif Weithredwr	Helgard Krause
Brocer Buddsoddiadau	Blackrock 12 Throgmorton Avenue London EC2N 2DL

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

Ymddiriedolwyr

Aelodau'r Pwyllgor Gwaith yw ymddiriedolwyr Cyngor Llyfrau Cymru. Bydd aelod sydd yn gynrychiolydd neu sydd wedi'i gyfethol yn dal y swydd am dair blynedd o ddechrau'r Cyfarfod Cyffredinol nesaf ar ôl ei benodi neu ei gyfethol, ond os bydd aelod yn ymadael â'i swydd am unrhyw reswm cyn diwedd ei dymor, bydd gan y Cyngor yr hawl, yn unol ag argymhelliad y Pwyllgor Gwaith neu'r corff y mae'r aelod yn ei gynrychioli, fel y bo'n berthnasol, i benodi rhywun yn ei le i ddal y swydd hyd ddiwedd y tymor penodedig. Yr ymddiriedolwyr ar gyfer 2019/20 yw:

Prif Swyddogion

Yr Athro M. Wynn Thomas
Mrs Rona Aldrich
Yr Athro Jane Aaron
Mr Chris Hywel Macey
Mr Gwydion Hughes
Mr Alun P. Thomas

Cadeirydd
Is-gadeirydd
Ysgrifennydd Mygedol
Trysorydd
Cwnsler Mygedol
Cyfreithiwr Mygedol

Awdurdodau Lleol

Y Cynghorydd Paul Rowlinson
Y Cynghorydd Ian B. Roberts
Y Cynghorydd Edwin Roderick
Y Cynghorydd Gordon C. Kemp
Y Cynghorydd Jason Hughes
Y Cynghorydd Geraint E. Hopkins
Y Cynghorydd Ernie C. Galsworthy

Gwynedd
Sir y Fflint
Powys
Bro Morgannwg
Casnewydd
Rhondda Cynon Taf
Merthyr Tudful

Cynrychiolwyr Eraill

Mr Richard Bellinger
Mr Gareth Griffiths
Mr Meilyr Rowlands / Mr Dyfrig Ellis
—
Dr D. Mark Smith
Mr Pedr ap Llwyd / Ms Manon Foster Evans
Dr Amy Staniforth
Mr Ion Thomas / Ms Bethan Gwanas
Ms Marian Delyth
Mr Dafydd John Pritchard
Mr Robat Arwyn
Mrs Lorna Herbert Egan
Yr Athro Daniel G. Williams
Dr Cathryn Charnell-White
Mr Jonathan Adams

Llyfrgellwyr Sir Cymru
Llyfrgellwyr Sir Cymru
Estyn
Cyngor Celfyddydau Cymru
CBAC
Llyfrgell Genedlaethol Cymru
CILIP Cymru Wales
Cyfeillion y Cyngor Llyfrau
Cyfeillion y Cyngor Llyfrau
Llenyddiaeth Cymru
Panelau'r Cyngor
Panelau'r Cyngor
Panelau'r Cyngor
Aelod Cyfetholedig
Aelod Cyfetholedig

Cyfansoddiad

Cyfansoddiad ysgrifenedig yw offeryn llywodraethu Cyngor Llyfrau Cymru. Sefydliad anghorfforedig annibynnol a sefydlwyd at ddibenion elusennol yn unig yw'r Cyngor Llyfrau. Cafodd y Cyfansoddiad ei ddiwygio ar 12 Gorffennaf 2019.

Y Cyngor a'i bwyllgorau

Rheolir y Cyngor Llyfrau gan Gyngor a Phwyllgor Gwaith a benodir yn unol â'i Gyfansoddiad ac sy'n cynnwys cynrychiolwyr o awdurdodau lleol Cymru, a chroestoriad o sefydliadau diwylliannol Cymru. Aelodau'r Pwyllgor Gwaith yw ymddiriedolwyr yr elusen. Un o is-bwyllgorau'r Pwyllgor Gwaith yw'r Panel Enwebiadau sy'n penodi aelodau i'r panel arbenigol sy'n adrodd i'r Pwyllgor Gwaith. Swyddogaeth y Panel Enwebiadau yw sicrhau bod y drefn o benodi aelodau i'r panelau, trwy hysbysebu agored, yn deg a thryloyw, yn unol â threfn arfer gorau.

Crynodeb o waith y flwyddyn

Mae'n amhosibl osgoi crybwyll y ffaith ein bod, wrth i ni gau ein cyfrifon ac edrych yn ôl ar y flwyddyn ariannol a aeth heibio, yn ein cael ein hunain mewn sefyllfa gwbl ddigynsail, sef y Pandemig COVID-19. Yn ddiamau, daw â llu o heriau newydd yn ei sgil, gan wneud yr hyn a gyflawnwyd gennym yn 2019/20 yn fwy pwysig fyth. Rhoddwyd arwyddocâd newydd i'r buddsoddiad cyfalaf sylweddol a wnaethom yn ein hisadeiledd TG o ran ei fod, yng nghanol mis Mawrth, wedi ein galluogi i symud bron y cyfan o staff Castell Brychan i drefniant gweithio o gartref, a hynny o fewn ychydig ddyddiau'n unig, ac i ddarparu bron pob un o'r gwasanaethau heb unrhyw doriad o gwbl. Caewyd y Ganolfan Ddosbarthu dros bythefnos olaf mis Mawrth fel bod modd gwneud cynlluniau ac asesiadau risg manwl, i sicrhau y gellid ailddechrau gwasanaethau i'r diwydiant llyfrau mewn modd diogel a chydlynus wrth ailagor yr adeilad.

Yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, cafodd ein sefydliad ei ailfrandio gyda logo newydd, a newidiwyd yr enw Saesneg i Books Council of Wales – cam a fydd yn ein galluogi i gyfathrebu'n fwy effeithiol ag ystod ehangach o randdeiliaid, a hyrwyddo ein cefnogaeth i ddwy iaith genedlaethol Cymru.

Bu 2019/20 yn flwyddyn heriol i lyfrwerthwyr annibynnol, wrth iddynt barhau i deimlo effaith llai o wario ar ran y cwsmeriaid a mwy o symudiad tuag at y manwerthwyr mawr ar-lein. Roedd cyfnod y Nadolig yn siomedig, a'r ffaith fod etholiad cyffredinol wedi'i gynnal ym mis Rhagfyr hefyd wedi dylanwadu ar y sefyllfa; dyna pam, felly, fod penderfyniad Llywodraeth Cymru i brynu adnoddau drwy'r llyfrwerthwyr annibynnol yn ystod chwarter olaf y flwyddyn ariannol wedi cael effaith sylweddol ar y llyfrwerthwyr hyn, y cyhoeddwyd a'r Ganolfan Ddosbarthu, gan arwain at gynnydd o 3.76% ar drosiant y flwyddyn flaenorol. Ynghyd ag arbedion effeithlonrwydd yn sgil buddsoddiadau mewn TG, arweiniodd rheolaeth lem bellach ar gostau at elw bychan i'r Ganolfan Ddosbarthu.

Mae'n destun llawenydd a balchder i ni fod Cymru Greadigol, ar ddiwedd mis Ionawr, wedi cyhoeddi bod y diwydiant cyhoeddi'n cael ei ystyried yn sector sy'n cael blaenoriaeth, oherwydd bod *"diwydiant cyhoeddi iach yn rhan hanfodol o hunaniaeth ddiwylliannol Cymru; trwy ein cefnogaeth i Gyngor Llyfrau Cymru, byddwn yn parhau i gefnogi gwasanaethau hanfodol i'r diwydiant cyhoeddi yn Gymraeg ac yn Saesneg fel ei gilydd"*. Bydd y cydweithrediad agosach fyth sydd gennym â Llywodraeth Cymru yn caniatáu i ni ymgysylltu ar lefel ddyfnach, ac ar lefel draws-sector – er enghraifft, mae hyn eisoes wedi arwain at gynlluniau newydd, addawol gydag S4C a BBC Cymru. Bydd hefyd yn ein galluogi i gymryd arweiniad ar y cynllunio strategol pellach yng nghyd-destun ffeiriau llyfrau rhyngwladol, gan adeiladu ar lwyddiant Cymru yn Ffair Lyfrau Llundain yn ogystal â'r ddirprwyaeth ddiwylliannol i Ffair Lyfrau Frankfurt ym mis Hydref 2019.

Er mwyn galluogi rhwydweithio a hyfforddiant yn y sector, trefnodd y Cyngor gynhadledd yn Llanelli ar gyfer cyhoeddwy, mewn cydweithrediad â Busnes Cymru, a digwyddiad undydd yn Aberystwyth gyda'r Booksellers Association i gefnogi llyfrwerthwyr yng Nghymru. Croesawyd y ddau ddigwyddiad yn gynnes gan y busnesau fu'n cymryd rhan, a'r gobaith yw eu sefydlu fel digwyddiadau rheolaidd.

Cafwyd dechrau arbennig o dda i'n gweithgareddau hyrwyddo darllen gyda lansiad llwyddiannus y cynllun Stori Sydyn/Quick Reads; pleser o'r mwyaf oedd croesawu'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams, fel y prif siaradwr yn yr Eglwys Norwyaidd ym Mae Caerdydd, ac aeth y dathliadau yn eu blaenau gyda digwyddiad gorlawn i gyhoeddi enw enillydd Gwobr Saesneg Tir na n-Og. Drwy ein gweithgareddau eraill i hybu Darllen er Pleser, llwyddwyd i gyrraedd cyfanswm o tua 8,000 o blant. Wrth gefnogi'r rhaglenni hyn, yn ogystal â'n gwaith arall, gwnaethpwyd buddsoddiadau newydd yn ein capasiti cysylltiadau cyhoeddus a chyfathrebu, a gwelwyd cynnydd sylweddol yn ein gweithgareddau a'n cyrhaeddiad ar y cyfryngau cymdeithasol, yn enwedig felly gyda'r hashnodau #carudarllen a #lovereadng.

Yng nghanol mis Mai, pleser oedd croesawu Eluned Morgan, Gweinidog y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol, i'n Canolfan Ddosbarthu fel y gallai weld drosti ei hun y gwasanaethau allweddol rydym yn eu darparu nid yn unig i'r sector llyfrau, ond hefyd i lyfrgelloedd, ysgolion a lleoliadau treftadaeth a thwristiaeth. Yn ystod yr haf, anrhyddedwyd Prif Swyddog Gweithredol y Cyngor â Chymrodoriaeth Cymdeithas Ddysgedig Cymru am ei chyfraniad i'r Celfyddydau, a derbyniodd aelodaeth er anrhyddedd o Gymdeithas Frenhinol y Penseiri yng Nghymru am ei chyfraniad i gyhoeddi yn y maes pensaernïol yng Nghymru.

Parhaodd ein cydweithrediad â'r Reading Agency i ddarparu'r ail gam yn y cynllun i gyfieithu rhestr o lyfrau Darllen yn Well ar iechyd meddwl oedolion i'r Gymraeg, gan sicrhau bod dewis eang o lyfrau hunangymorth ar gael yn y Gymraeg am y tro cyntaf erioed.

I ddatblygu ein llwyddiant yn cyflawni argymhellion adroddiad Dr Siwan Rosser, *Arolwg Llyfrau Plant a Phobl Ifanc* (2017), aethom ati – mewn cydweithrediad â Llenyddiaeth Cymru – i ariannu gweithdy wythnos o hyd yng Nghanolfan Tŷ Newydd i ddatblygu llyfrau darluniadol i blant; yn ogystal, rydym yn cydariannu cwrs PhD KESS dros 3 blynedd gyda Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant ar ryngwladoli cyhoeddi i blant yng Nghymru.

Mae ein cydweithio â Llenyddiaeth Cymru yn parhau:

- Mae aelodau o Uwch Dîm Llenyddiaeth Cymru yn eistedd ar baneli grantiau'r Cyngor Llyfrau, a chynrychiolwyr y Cyngor Llyfrau yn eistedd ar y panel Bwrsariaethau Awduron;
- Mae'r Cyngor Llyfrau yn bartner gweithredol mewn cais am grant Arbenigedd SMART y bydd Llenyddiaeth Cymru yn ei gyflwyno yn yr hydref. Nod y prosiect arfaethedig yw cynyddu'r ystod o awduron a llenyddiaethau yng Nghymru a gaiff eu cyhoeddi, eu stocio, eu hariannu gan grant ac y trefnir iddynt ymddangos mewn digwyddiadau, a hynny trwy system cipio data ar draws y sector;
- Ariannu cwrs Ysgrifennu ar gyfer Pobl Ifanc yng Nghanolfan Ysgrifennu Tŷ Newydd Llenyddiaeth Cymru ym mis Chwefror 2020;
- Cydweithio ar drefniadau Ffair Lyfrau Llundain;
- Gweithio mewn partneriaeth ar wobwr Llyfr y Flwyddyn;
- Parhau i weithio mewn partneriaeth (gydag eraill) ar gynllun Bardd Plant Cymru;
- Mae'r Cyngor Llyfrau a Llenyddiaeth Cymru wedi gwneud cyfraniad ehangach i'r gymdeithas lenyddol, e.e. drwy lywio, cynghori ac ariannu, yn enwedig mewn cymunedau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol;
- Mae'r ddau gorff yn cynnig cefnogaeth marchnata a hyrwyddo rheolaidd trwy wefannau a chyfrifon cyfryngau cymdeithasol y sefydliadau.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

Cyflawniad a Pherfformiad

TARGEDAU ALLWEDDOL 2019/2020		
	2019/20 Targed	2019/20 Cyflawni
Nifer y teipysgrifau – yr Adran Olygyddol	170	170
Nifer y teitlau a gynorthwywyd gan yr Adran Ddylunio	110	107
Gwerthiant llyfrau drwy'r Ganolfan Ddosbarthu	£4.05m gros £2.7m net	£4,165,541 gros £2,777,027 net
Lefel dyledwyr y Ganolfan	Dim mwy na 2%	2.33%
Gwales: targedau ar gyfer gwerthiant ar-lein i siopau ac unigolion	£3,041,420	£2,819,326
Gwasanaeth i Ysgolion	Ymweliadau: 500 Gwerth archebion: £400,000	Ymweliadau: 505 Gwerth archebion: £183,784
Cynllun Ymestyn	Digwyddiadau: 350 Gwerthiant: £150,000	Digwyddiadau: 334 Gwerthiant: £156,032

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

TARGEDAU ALLWEDDOL 2019/20 – GRANTIAU CYHOEDDI		
	2019/20 Targed	2019/20 Cyflawni
Grantiau Cymraeg		
Nifer y teitlau a gyhoeddir	215	215
Cyfartaledd gwerthiant	1,000 ar ôl 18 mis	846
Cyfanswm y cylchgronau Cymraeg	15	15
Cyhoeddi prydlon yn unol â'r amserlen	95%	95.5%
Grantiau Saesneg		
Nifer y teitlau Grant Llenyddiaeth a gyhoeddir	75	81
Nifer y teitlau blaendal awdur a gyhoeddir	15 (i'w cyhoeddi) (+ 10 wedi'u comisiynu)	15 (i'w cyhoeddi) (+ 24 wedi'u comisiynu)
Grantiau Marchnata	20	14
Nifer y cylchgronau llenyddol	5	6
Cyfartaledd gwerthiant y cylchgronau llenyddol	Cyffredinol – 1,000 Aml-ffocws – 500 Ffocws unigol – 400	Cyffredinol – Print: 1,413 / Gwefan: 59,865 Aml-ffocws – Print: 512 / Gwefan: 11,408 Ffocws unigol – Print: 292 / Gwefan: 3,525
Cyhoeddi rheolaidd yn unol â'r amserlen	95%	95%

Adolygiad Ariannol

Derbyniwyd cyfanswm o £7.6m o incwm yn ystod y flwyddyn o'i gymharu â £7m yn 2018/19. Llwyddwyd i dderbyn grantiau ychwanegol, gan gynnwys £300,000 o Adran y Gymraeg mewn Addysg i brynu llyfrau i ysgolion, £150,000 o grant argyfwng i'r sector a £145,269 o grant cyfalaf ychwanegol.

Daeth COVID-19 â lleihad i werth y buddsoddiadau, a gafodd effaith ar werthusiad y cynllun pensiwn. O'r gwariant o £8.1m (o'i gymharu â £7m yn 2018/19), roedd £632,000 o hwn yn symudiad yng ngwerthusiad y cynllun pensiwn, ac yn bennaf cyfrifol am y diffyg net o £463,909 (o'i gymharu â diffyg net o £41,369 yn 2018/19).

Ar 31 Mawrth 2020, roedd yr asedau net (ac eithrio rhwymedigaethau pensiwn) yn £1.5m (2018/19: £1.3m). Mae'r cynnydd oherwydd amseru derbyn cyllid prosiectau a gafodd ei wario ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r diffyg yn y pensiwn yn cymylu perfformiad ariannol cadarnhaol, lle llwyddodd y Ganolfan Ddosbarthu i gynhyrchu elw er gwaethaf y cynnydd mewn costau, a lle bu arbedion mewn costau mewnol. Bydd rhaid sicrhau bod costau mewnol yn parhau'n isel, er mwyn sicrhau bod arian digonol ar gyfer y gweisg, yr awduron, y siopau a'r prosiectau hyrwyddo darllen.

Polisi Arian Wrth Gefn

Lluniwyd y Polisi Arian Wrth Gefn i sicrhau bod gan y Cyngor gyllid digonol i gwrdd ag unrhyw ofynion gwariant cyfalaf annisgwyl, a hefyd i ddelfio â'r elfen o risg sydd ynghlwm â rhedeg Canolfan Ddosbarthu nad yw'n derbyn arian o'r pwrs cyhoeddus. Mae'r Cyngor yn cadw'r cronfeydd ariannol hyn mewn nifer o categorïau:

Cronfeydd Anghyfyngedig

- Cronfeydd Cyfalaf – £500,000 i gwrdd â chost hanesyddol yr adeiladau a gwariant cyfalaf annisgwyl. Byddwn yn cynnal archwiliad o'r adeiladau dros y flwyddyn nesaf, gan flaenoriaethu lle mae angen gwariant pellach o'r gronfa yma.
- Cronfeydd Refeniw
 - Pensiwn: Ar 31 Mawrth 2020, roedd diffyg o £3,641,000 (2018/19: £1,946,000). Mae'r Ymddiriedolwyr wedi cytuno ar gyfraniadau gyda Chronfa Bensiwn Dyfed tan 31 Mawrth 2021, felly nid oes ganddynt reolaeth bellach ar faint y gronfa yma; fodd bynnag, mae'r diffyg yn debygol o barhau i gynyddu hyd nes y bydd cyfraniadau'n cynyddu.
 - Y Cyngor: Cronfa gadw heb fod yn fwy na 2% o'r grant craidd (a fyddai'n golygu £76,380 yn 2019/20). Mae'r gronfa yn £115,641 eleni, a hyn yn bennaf gan nad oedd modd gwario popeth oherwydd COVID-19 gyda digwyddiadau diwedd Mawrth wedi eu canslo.
 - Y Ganolfan Ddosbarthu: Targed o gronfa ddigonol i dalu gorbenion am 6 mis (ac eithrio disgownt) (£279,319 ar sail ffigurau 2019/20). Maint y gronfa eleni yw £233,306, felly mae'n eithaf agos at y targed.

Cronfeydd Penodol

Targed o £230,000 ar gyfer datblygiadau cyfrifiadurol na ellir eu hariannu trwy'r grant refeniw arferol. Gall hyn gynnwys prosiectau brys neu wariant hirdymor ar systemau newydd. Ni wnaethpwyd defnydd o'r gronfa yn 2019/20, ond mae angen yr arian fel cyllid cyfatebol ar gyfer cyllido system newydd.

Cronfeydd Cyfyngedig

Mae'r cronfeydd yma ar gyfer y defnydd a nodwyd yn nodyn 19 yn unig.

Prif noddwyr

Rydym yn hynod o ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am ddarparu cyfran helaeth o arian y Cyngor Llyfrau; heb y gefnogaeth yma, ni fyddai modd i'r Cyngor gyflawni ei waith.

Polisi buddsoddiadau

Yn unol â'r Cyfansoddiad, mae gan ymddiriedolwyr yr elusen y pŵer i fuddsoddi pan maent yn credu bod buddsoddiad yn briodol. Mae asedau'r elusen ar gael ac yn ddigonol i gwrdd â'r gofynion yn y dyfodol rhagweladwy.

Gwirfoddolwyr

Mae'r elusen yn ddiolchgar iawn am gyfraniad gwirfoddolwyr sydd yn gweithio'n ddi-dâl ar amrywiol banelau a chynlluniau'r Cyngor. Ni allwn roi gwerth ariannol ar yr holl waith yma, felly nid yw'n cael ei gynnwys yn y Datganiad o'r Gweithgareddau Ariannol.

Trafodion partïon cysylltiol

Mae staff ac ymddiriedolwyr yn datgan unrhyw fuddiannau yn flynyddol ac fel y byddant yn codi. Nid oes unrhyw drafodion partïon cysylltiol yn ystod y flwyddyn sydd yn diwedd 31 Mawrth 2020 gan yr ymddiriedolwyr.

Rheoli Risg

Mae'r Cyngor wedi ystyried ac adolygu pob risg a allai effeithio ar yr elusen. Roedd y broses hon yn cwmpasu nid yn unig y sefyllfa ariannol, ond hefyd ystyriaethau strategol ac amgylchiadol. Mae'r Cyngor yn cadarnhau bod systemau wedi'u sefydlu i wrthsefyll pob risg o'r math y tynnwyd sylw atynt fel rhan o'r broses hon.

Rhagdybiaeth Busnes Hyfyw

Mae gan yr ymddiriedolwyr ddisgwyliad rhesymol fod gan y Cyngor adnoddau digonol i ddal ati i weithredu hyd y gellir rhagweld. Am y rheswm hwnnw, mae'n parhau i baratoi Datganiad Ariannol ar y sail ei fod yn fusnes hyfyw.

Polisi Cyfle Cyfartal

Mae'r Cyngor Llyfrau yn gyflogwr cyfle cyfartal. Nid yw'n caniatáu gwahaniaethu ar sail rhyw, hil, lliw, anabledd, cefndir ethnig neu gefndir economaidd-gymdeithasol, oedran, sefyllfa deuluol, statws priodasol, gweithwyr rhan-amser neu lawn-amser, crefydd, gwleidyddiaeth, tueddfryd rhywiol, neu unrhyw wahaniaeth amherthnasol arall, ac mae'n ymroddedig i ystyried amrywiaeth mewn modd cadarnhaol. Defnyddir egwyddorion cystadleuaeth deg ac agored, ac mae penodiadau'n ddibynnol ar deilyngdod.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R YMDDIRIEDOLWYR:

Yr ymddiriedolwyr sydd yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r cyfrifon ariannol yn unol â deddfwriaeth gymwys ac Ymarferion Cyfrifyddol Cyffredinol Derbyniol y Deyrnas Unedig.

Yn ôl y ddeddf, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol a fydd yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Cwmni yn ystod y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hynny, mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr wneud y canlynol:

- dewis polisiau cyfrifyddol addas a'u gweithredu'n gyson;
- dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn yr adroddiad 'Datganiadau o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau' (SORP);
- dyfarnu ac amcangyfrif yn rhesymol ac yn ddoeth; datgan a yw safonau cyfrifyddu cymwys wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw wryadau perthnasol a ddatgelir a gaiff eu hegluro yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r cyfrifon ar y sail y bydd y Cwmni yn parhau i weithredu os nad yw'n amhriodol i dybio hynny.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol addas sy'n datgelu sefyllfa ariannol y Cwmni'n gymharol gywir ar unrhyw adeg, a hefyd yn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau cyllidol yn unol â *Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008*. Mae ganddynt hefyd gyfrifoldeb i warchod asedau'r Cwmni ac yna i gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll neu unrhyw afreoleidd-dra arall.

Yn ôl dealltwriaeth yr ymddiriedolwyr:

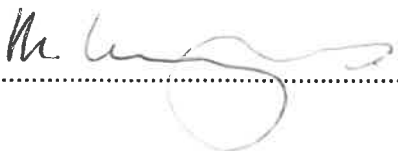
- nid oes unrhyw wybodaeth berthnasol (fel y'i diffinnir gan Adran 418 o Ddeddf Cwmnïau 2006) nad yw archwilwyr yr Elusen yn ymwybodol ohoni;
- mae'r ymddiriedolwyr wedi cymryd pob cam y dylent fod wedi'u cymryd i sicrhau eu bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwiliadwy berthnasol ac i sicrhau bod archwilwyr yr Elusen yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am ofal a chywirdeb yr wybodaeth gorfforaethol ac ariannol sydd wedi ei chynnwys ar safle we'r Elusen. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n rheoli, paratoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodau eraill.

ARCHWILWYR

Yn y Cyfarfod Blynyddol, cynigir ailbenodi'r archwilwyr, Llŷr James.

Cymeradwywyd adroddiad yr ymddiriedolwyr, a'r cyfrifon blynyddol, ar 10 Gorffennaf 2020.

..... Yr Athro M. Wynn Thomas

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Cyngor Llyfrau Cymru am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2020, sef y Cyfrif Incwm a Gwariant, y Fantolen, a Llif Arian yn ogystal â'r nodiadau perthnasol. Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu paratoi yn unol â'r polisiau cyfrifo sydd yn y nodiadau a gofynion Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Yr Arferion Cyfrifo a Gydabyddir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig), yn cynnwys y Safon ar Adroddiadau Ariannol 102, 'Y Safon ar Adroddiadau Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon'.

Yn ein barn ni, mae'r datganiadau ariannol:

- Yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol yr Elusen ar 31 Mawrth 2020 ac o'i diffyg am y flwyddyn yn diweddu ar y dyddiad hwnnw.
- Wedi eu paratoi yn unol ag Arferion Cyfrifo a Gydabyddir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig, ac
- Wedi eu paratoi yn unol â Deddf Elusennau 2011.

Sail ein barn

Cynhaliwyd yr archwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar archwilio (y Deyrnas Unedig) (SRhA-DU) a'r ddeddfwriaeth berthnasol. Mae'n cyfrifoldebau dan y safonau hynny wedi eu disgrifio dan Gyfrifoldebau'r Archwiliwr sy'n rhan o'r adroddiad hwn. Rydym yn annibynnol ar yr elusen yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, yn cynnwys Safon Foesegol y Cyngor ar Adroddiadau Ariannol ("FRC") ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hynny. Credwn fod y dystiolaeth a gawsom yn ddigonol ac yn briodol fel sail i'n barn.

Casgliadau yn ymwneud â hyfywdra

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ar y materion canlynol y mae'r SRhA (DU) yn mynnu ein bod yn eu hadrodd wrthyh os:

- nad oedd yn briodol i'r ymddiriedolwyr baratoi'r cyfrifon ar sail eu rhagdybiaeth fod yr Elusen yn hyfyw.
- nad yw'r ymddiriedolwyr wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd sylweddol a allai greu amheuan am allu'r Elusen i barhau i baratoi cyfrifon ar sail hyfywdra am gyfnod nad yw'n llai na deuddeng mis o'r dyddiad y mae'r cyfrifon yn cael eu cymeradwyo.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr hyn sydd yn yr Adroddiad Blyneddol heblaw'r datganiadau ariannol eu hunain ac adroddiad yr archwiliwr ar y datganiadau hynny. Yr ymddiriedolwyr sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn ymwneud â'r wybodaeth arall ac oni bai ein bod yn datgan fel arall, nid ydym yn datgan unrhyw farn arni.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I YMDDIRIEDOLWYR CYNGOR LLYFRAU CYMRU AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020 (PARHAD)

Fel rhan o'r archwiliad o'r datganiadau ariannol, ein cyfrifoldeb ni yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth yn anghyson â'r datganiadau ariannol neu ag unrhyw fanylion sy'n deillio o'r gwaith archwilio.

Os ydym yn dod ar draws unrhyw anghysonderau sylweddol, mae angen i ni benderfynu a oes unrhyw beth yn gamarweiniol, naill ai yn y datganiadau ariannol neu yn yr wybodaeth arall.

Os ydym, ar sail ein gwaith, o'r farn bod unrhyw ddatganiad yn gamarweiniol, mae'n ofynnol i ni ddatgan hynny.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd yn y cyswllt hwn.

Materion sydd angen adroddiad drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion a ganlyn lle mae *Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008* yn ei gwneud yn ofynnol i ni adrodd i chi os, yn ein barn ni:

- nad yw'r wybodaeth yn adroddiad yr ymddiriedolwyr yn gyson â'r datganiadau ariannol; neu
- nad oedd cofnodion cyfrifo digonol wedi eu cadw; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion cyfrifo; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sy'n angenrheidiol i'r archwiliad.

Cyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr

Fel y disgrifir yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr, hwy sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg, ac am y rheolaeth fewnol y mae'r ymddiriedolwyr yn ei hystyried yn ddigonol i baratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o anghysonderau yn deillio naill ai o dwyll neu o gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am asesu gallu'r elusen i barhau i weithredu gan ddatgelu, os yw'n berthnasol, unrhyw faterion sy'n ymwneud â hyfywdra'r elusen oni bai bod yr ymddiriedolwyr yn bwriadu dod â'r gweithgareddau i ben neu nad oes dewis realistig ganddynt ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwiliwr am archwiliad o'r datganiadau ariannol

Rydym wedi ein penodi fel archwiliwr dan Ddeddf Elusennau 2011 (rhan 144) ac i adrodd yn unol â rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf a rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n effeithiol o dan y Ddeddf honno. Ein nod yw cael sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys unrhyw ddatganiadau sy'n gamarweiniol, yn deillio naill ai o dwyll neu o gamgymeriad, a pharatoi adroddiad sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu bod archwiliad sydd wedi ei gynnal yn unol â SRhA (DU) bob amser yn canfod camgymeriadau sylweddol lle maent yn bodoli. Gall camgymeriadau ddeillio naill ai o dwyll neu o gamgymeriad ac ystyrir camgymeriadau felly yn sylweddol os, yn unigol neu fel cyfanswm, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I YMDDIRIEDOLWYR CYNGOR LLYFRAU CYMRU AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020 (PARHAD)

Mae disgrifiad manylach o'n cyfrifoldebau fel archwilwyr i'w gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol, sef www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwnnw yn rhan o'n hadroddiad fel archwiliwr.

.....*Bethan Vaughan*.....

DYDDIAD: *29 Mehefin 2020*

BETHAN VAUGHAN

Prif Archwiliwr Statudol

Ar gyfer ac ar ran

LLŶR JAMES Cyf.

Archwilwyr Statudol

25 Stryd y Bont

Caerfyrddin

SA31 3JS

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

DATGANIAD O SYMUDIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

	Nodyn	Cronfeydd Anghyfyngedig £	Cronfeydd Penodol £	Cronfeydd Cyfyngedig £	Cyfanswm 2020 £	Cyfanswm 2019 £
Incwm drwy weithgaredd elusenol						
Grantiau Llywodraeth Cymru	3	1,100,900	175,269	3,190,573	4,466,742	3,863,831
Grantiau Eraill	3	—	—	146,500	146,500	195,000
Adrannau Eraill	4	172,136	—	10	172,146	198,277
Gweithgareddau masnachol eraill						
Canolfan Ddosbarthu	8	2,799,725	—	—	2,799,725	2,698,281
Buddsoddiadau	4	—	—	4,984	4,984	4,706
Cyfanswm yr adnoddau a dderbynnir		4,072,761	175,269	3,342,067	7,590,097	6,960,095
Adnoddau a wariwyd						
Gweithgaredd elusenol						
Grantiau wedi eu dosbarthu	5/6	—	—	2,548,100	2,548,100	2,548,100
Grant argyfwng a Grant Cynllun Ysgolion		—	—	308,383	308,383	—
Gwariant elusenol	7	1,873,786	105,883	430,614	2,410,283	1,767,277
Gweithgareddau masnachol eraill						
Canolfan Ddosbarthu	8	2,787,240	—	—	2,787,240	2,686,087
Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd	2	4,661,026	105,883	3,287,097	8,054,006	7,001,464
Adnoddau net a dderbynnir cyn trosglwyddiadau		(588,265)	69,386	54,970	(463,909)	(41,369)
Enillion / (Colledion) cydnabyddedig eraill						
Enillion / (Colled) gwirioneddol ar y cynllun buddiannau pendant	21	(1,063,000)	—	—	(1,063,000)	(259,000)
Symudiad ar y buddsoddiadau	13	—	—	(15,990)	(15,990)	(115)
Trosglwyddiad rhwng cronfeydd		4,984	—	(4,984)	—	—
Symudiadau net yn y cronfeydd	22	(1,646,281)	69,386	33,996	(1,542,899)	(300,484)
Balansau a ddygwyd ymlaen ar 1 Ebrill 2019		(1,145,773)	237,829	289,355	(618,589)	(318,105)
Balansau a gariwyd ymlaen ar 31 Mawrth 2020	17–19	(2,792,054)	307,215	323,351	(2,161,488)	(618,589)

Ni pharatowyd datganiad ar wahân o incwm a gwariant.

Mae Ymddiriedolwyr yr Elusen yn dymuno tynnu sylw at y ffaith bod y gronfa bensiwn wedi dylanwadu ar y ffigurau ariannol terfynol. Maent yn awyddus i nodi bod sefyllfa Cronfa Bensiwn Dyfed y tu hwnt i reolaeth y cwmni.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 17 i 29 yn ffurfio rhan gyflawn o'r cyfrifon hyn.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

MANTOLEN ARIANNOL AR 31 MAWRTH 2020

	Nodyn	2020	2019
		£	£
Asedau sefydlog			
Eiddo parhaol	12	253,008	253,008
Buddsoddiadau	13	163,127	179,118
		<u>416,135</u>	<u>432,126</u>
Asedau cyfredol			
Dyledwyr	14	715,678	309,444
Stoc y Ganolfan Ddosbarthu		307,938	295,029
Arian yn y banc ac mewn llaw	15	767,523	1,025,973
		<u>1,791,139</u>	<u>1,630,446</u>
Credydwyr: Symiau sy'n dod yn ddyledus o fewn blwyddyn	16	727,762	735,161
Asedau cyfredol net		<u>1,063,377</u>	<u>895,285</u>
Cyfanswm yr asedau llai dyledion cyfredol		<u>1,479,512</u>	<u>1,327,411</u>
Cronfa Bensiwn	21	(3,641,000)	(1,946,000)
		<u>(2,161,488)</u>	<u>(618,589)</u>
Cronfeydd			
Anghyfyngedig	17	848,947	800,227
Cronfa Bensiwn	21	(3,641,000)	(1,946,000)
Anghyfyngedig yn dilyn addasiad pensiwn	17	(2,792,053)	(1,145,773)
Penodol	18	307,215	237,829
Cyfyngedig	19	323,351	289,355
		<u>(2,161,488)</u>	<u>(618,589)</u>

Cymeradwywyd gan Swyddogion Mygedol a Phrif Weithredwr y Cyngor ar 10 Gorffennaf 2020 a llofnodwyd ar eu rhan gan y canlynol:

Yr Athro M. WYNN THOMAS Cadeirydd

CHRIS HYWEL MACEY FCCA Trysorydd

HELGARD KRAUSE Prif Weithredwr

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

LLIF ARIAN AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2020

	Nodyn	2020 £	2019 £
<i>Llif arian yn deillio o weithgareddau gweithredu</i>			
Arian net a ddarparwyd o weithgareddau gweithredu	23	(258,450)	(48,414)
Arian ar ddechrau'r flwyddyn		1,025,973	1,074,387
Arian ar ddiwedd y flwyddyn	23	<u>767,523</u>	<u>1,025,973</u>

1. Polisiâu Cyfrifo

Nodir isod y prif bolisiâu cyfrifo a fabwysiadwyd, a'r dyfarniadau a'r ffynonellau allweddol o amcangyfrif ansicrwydd a ddilynwyd, wrth baratoi'r datganiadau ariannol:

a. Sail y paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â Chyfrifo ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (yn effeithiol o 1 Ionawr 2015) – (Elusennau SORP (FRS 102)), y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102).

Mae Cyngor Llyfrau Cymru yn cwrdd â'r diffiniad o endid budd cyhoeddus dan FRS 102. Caiff asedau a rhwymedigaethau eu cydnabod yn wreiddiol yn ôl y gost hanesyddol neu werth y trafodiad, oni nodir yn wahanol yn y nodyn/nodiadau polisi cyfrifo perthnasol.

b. Stoc

Dangosir y stoc ar yr isaf o'r gost neu'r pris gwerthadwy net. Cyfrifir cost ar sail gwerth pryniant. Seilir gwerth masnachol ar amcan o bris gwerthu llai'r amcan o'r gost gwaredu.

c. Paratoi'r cyfrifon ar sail busnes gweithredol

Ar y fantolen, mae gan Gyngor Llyfrau Cymru ddiffyg ariannol o £2,161,488 (2019: £618,589). Mae hyn o ganlyniad i gyflwyno'r rhwymedigaeth a gysylltir â'r Cynllun Pensiwn â Buddion Wedi'u Diffinio. Mae'r Diffyg Pensiwn yn rhwymedigaeth tymor hir, ac mae'r Elusen mewn sefyllfa i gwrdd â'i holl rwymedigaethau cyfredol. Caiff rhwymedigaeth tymor byr y diffyg pensiwn ei chydabod gan yr ymddiriedolwyr, ac maent mewn sefyllfa i gwrdd â'r holl oblygiadau hyn. Mae'r ymddiriedolwyr o'r farn fod yr Elusen, ar y sail yma, yn fusnes gweithredol.

ch. Costau Pensiwn

Mae Cyngor Llyfrau Cymru yn gweithredu pensiwn â buddion wedi'u diffinio o fewn Cronfa Bensiwn Dyfed. Ar ôl mabwysiadu FRS 102 ym mis Ebrill 2014, dangosir y diffyg hwn yn llawn ar y Fantolen. Caiff yr addasiadau i'r datganiadau ariannol yn dilyn yr addasiad hwn eu dangos yn nodyn 17, gyda'r diffyg pensiwn llawn yn cael ei ddangos yn nodyn 21.

d. Buddsoddiadau

Cofnodir buddsoddiadau yn ôl gwerth y farchnad.

dd. Asedau Sefydlog

Nodwyd asedau sefydlog gwirioneddol ar gost hanesyddol llai dibrisiant cronedig. Darperir am ddibrisiant yn ôl cyfraddau a amcangyfrifwyd i ddileu'r gost yn gyson dros y cyfnod y disgwylir i'r ased wasanaethu'n ddefnyddiol, llai yr amcangyfrif o'r gwerth terfynol, fel a ganlyn:

- Cyfrifiaduron ac offer eraill – dros 5 mlynedd

Nid oes gostyngiad yng ngwerth y tir a'r adeiladau rhydd-ddaliad, gan fod y gwerth gweddilliol yn uwch na'r gwerth ar y Fantolen.

e. Grantiau sy'n daladwy

Caiff grantiau sy'n daladwy eu cynnwys yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol pan fo goblygiad cytundebol yn bodoli, er gwaethaf y ffaith y gallant gael eu talu mewn cyfnodau eraill yn y dyfodol.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

f. Adnoddau a dderbynnir

Caiff adnoddau a dderbynnir eu cynnwys yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol pan fo gan yr Elusen hawl i'r incwm, ac y gellir mesur y swm gyda chywirdeb rhesymol. Mae'r polisiau penodol isod yn berthnasol i wahanol gategoriau o incwm:

- Grantiau: rhoddir cyfrif am y rhain pan fyddant yn gysylltiedig â pherfformiad ac amcanion penodol, gan fod yr Elusen yn ennill yr hawl i gael ei hystyried yn ôl ei pherfformiad. Pan dderbynnir incwm cyn iddo gael ei gydnabod, caiff ei ddal yn ôl a'i gynnwys gyda chredydwyd. Lle bo hawl yn digwydd cyn y derbynnir yr incwm, caiff yr incwm ei Gronni. Cyfrifir grantiau cyfalaf fel incwm cyn gynted ag y bydd modd eu derbyn.
- Incwm Masnachu: bydd incwm a godir trwy weithredu'r Ganolfan Ddosbarthu dan reolaeth yr Elusen yn cael ei gymryd i ystyriaeth pan fo ymrwymiad cytundebol yn bodoli.
- Cymynroddion: hawl yw'r cyntaf o ddau beth – naill ai bod yr Elusen yn cael ei hysbysu o ddosraniad a fydd yn digwydd yn fuan, neu bod y gymynrodd yn cael ei derbyn. Ni nodir gwerth lle bo'r gymynrodd yn amodol ar ddiddordeb oes gyfan a ddeler gan barti arall.

ff. Treth

O ganlyniad i'w statws elusennol, nid oes angen i'r Elusen dalu treth gorfforaeth.

2. Datganiad o Symudiadau Ariannol

Mae gwarged/(diffyg) am y flwyddyn ar ôl codi am y canlynol:

	2020	2019
	£	£
Costau banc	8,121	8,628
Ffi'r Archwilwyr	7,400	7,000

3. Grantiau a dderbyniwyd

	2020	2019
	£	£
Grantiau Llywodraeth Cymru		
Grant Craidd	1,100,900	1,100,900
Grantiau Cyhoeddi i'w dosbarthu	2,548,100	2,548,100
Grant cyfalaf craidd	30,000	30,000
Grant Ychwanegol – Argyfwng	150,000	–
Grant cyfalaf ychwanegol	145,269	–
Grant – Ffair Lyfrau Llundain	15,000	15,000
Grant – Ffair Lyfrau Frankfurt	9,000	–
Llywodraeth Cymru AdAS		
Cynlluniau Hyrwyddo Darllen	140,000	140,000
Grant Adran y Gymraeg mewn Addysg	300,000	–
Cyllido catalog	2,000	4,900
Is-adran Amgueddfeydd Archifau a Llyfrgelloedd	26,473	24,931
	4,466,742	3,863,831
Grantiau Eraill		
Y Cyngor Prydeinig	4,000	5,000
The Reading Agency	142,500	190,000
	146,500	195,000

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

4. Incwm – Adrannau Eraill a Buddsoddiadau

	2020 £	2019 £
Cronfeydd anghyfyngedig		
Golygu	22,009	24,713
Dylunio	18,555	21,359
Cyfathrebu a Marchnata	96,162	—
Gwerthu a Gwybodaeth (cyfuno adrannau)	13,669	112,189
Gwasanaethau Gwybodaeth	—	16,053
Llyfrau Plant a Hyrwyddo Darllen	3,000	
Incwm Buddsoddiadau	4,984	
	7,984	20,513
Gwasanaethau i Ysgolion	5,980	5,219
Nawdd Cynllun Hyrwyddo Darllen	4,101	—
Incwm amrywiol	8,004	2,924
Cronfeydd cyfyngedig		
Cyngor y Celfyddydau – Ffair Lyfrau Llundain	646	—
Cronfa Hybu Awduron	10	6
Tlws Mary Vaughan Jones	10	7
	177,130	202,983

5. Gwariant – Grantiau Cyhoeddi

	Nodyn	2020 £	2019 £
<u>Cymraeg</u>			
Grantiau tuag at lyfrau	6a	473,705	434,527
Grantiau awduron a darlunwyr		325,828	395,600
Cynllun penodiadau a hyfforddiant		214,184	165,096
Grantiau tuag at gylchgronau	6b	386,340	363,267
Arian i'r wasg Gymraeg		210,489	200,000
Grantiau tuag at CD-ROMau a gemau		—	2,500
Grantiau tuag at farchnata		35,250	47,996
Ymchwil marchnad		5,046	12,075
Grantiau i lyfrwerthwyr		26,549	27,776
Grantiau i lyfrau dysgwyr		666	29,707
<u>Saesneg</u>			
Grantiau tuag at lyfrau	6c	291,765	329,917
Grantiau tuag at gylchgronau	6ch	205,985	169,006
Grantiau tuag at farchnata		47,580	43,550
Cynllun penodiadau		88,550	75,414
Grantiau i Awduron		57,117	39,150
Clasuron		4,143	26,067
Hyfforddiant		3,763	4,508
Costau gweinyddol		171,140	181,944
Cyfanswm Grantiau Cyhoeddi		2,548,100	2,548,100

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

6. Grant fesul cyhoeddwr

6a. Cyhoeddwy'r Cymraeg – Grantiau llyfrau

	2020	2019
	£	£
Y Lolfa	116,301	115,000
Gwasg Carreg Gwalch	90,980	95,830
Gwasg Gomer	65,464	48,198
Rily	38,000	39,200
Gwasg y Dref Wen	43,520	38,094
Cyhoeddiadau Barddas	24,750	24,000
Atebol	24,000	23,000
Gwasg y Bwthyn	20,980	6,450
Dalen Llyfrau	8,750	7,500
Colin Thomas	–	3,000
Honno	–	1,800
Firefly	–	1,550
PETRA	6,000	–
Cyhoeddiadau'r Gair	5,800	12,450
Cyhoeddiadau Curiad	5,300	–
Graffeg	4,680	620
Sain	2,000	–
Mee Partnership	1,950	–
Dalen Newydd	1,680	135
Gwasg Pantycelyn	1,600	–
Gwasg Prifysgol Cymru	1,500	–
Cyhoeddiadau Modern	450	–
Tâl prydlondeb cyhoeddiadau Nadolig	10,000	17,700
	473,705	434,527

6b. Cyhoeddwy'r Cymraeg – cylchgronau a gefnogwyd

	2020	2019
	£	£
Barn	80,000	80,000
Golwg	77,000	74,000
O'r Pedwar Gwynt	34,000	26,000
Wcw	30,000	30,000
Y Cymro	24,000	18,000
Lysh	23,664	9,670
Cip	20,000	24,500
Barddas	20,000	23,000
Lingo Newydd	18,000	18,000
Cara	12,500	–
Y Selar	11,000	11,000
Mellten	10,500	14,000
Y Wawr	8,000	9,500
Llafar Gwlad	7,000	7,000
Y Traethodydd	4,000	5,500
Mam Cymru	–	3,000
Parallel Cymru	3,176	1,825
Cristion	2,000	4,100
Fferm a Thyddyn	1,500	1,500
Costau tendro cylchgronau 2019–2023	–	2,672
	386,340	363,267

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

6c. Cyhoeddwyr Saesneg – Grantiau llyfrau

	2020	2019
	£	£
Seren	95,000	114,000
Parthian	50,100	50,100
Honno	36,199	33,602
Gwasg Gomer	31,425	56,565
Firefly	28,700	22,000
Cinnamon Press	14,700	14,850
Gwasg Carreg Gwalch	14,600	9,500
Gwasg Prifysgol Cymru	11,250	12,500
Y Lolfa	5,000	14,800
Colin Thomas	2,000	–
New Welsh Review	1,800	–
Costau panelau	991	–
Rily	–	2,000
	291,765	329,917

6ch. Cyhoeddwyr Saesneg – cylchgronau a gefnogwyd

	2020	2019
	£	£
New Welsh Review	57,500	37,500
Planet	45,085	50,000
Poetry Wales	25,000	25,000
The Welsh Agenda & Click on Wales	21,875	25,000
Wales Arts Review	20,625	26,875
Nation.Cymru	20,000	–
The Ghastling	10,000	–
Cost cyfweiliadau a hysbysebu tendr	300	2,031
Grantiau cylchgronau bach	5,600	2,600
	205,985	169,006

7. Gwariant adrannau

	2020	2019
	£	£
Costau		
Golygu	107,238	122,529
Dylunio	95,738	92,402
Cyfathrebu a Marchnata	217,506	–
Gwerthu a Gwybodaeth (cyfuno adrannau)	395,856	409,832
Gwasanaethau Gwybodaeth	–	68,365
Llyfrau Plant	94,590	91,438
Gwasanaethau i Ysgolion	–	130,555
Cynlluniau Hyrwyddo Darllen	161,254	154,931
Cynllun Darllen yn Well	243,461	98,601
Gwariant adnewyddu a chyfalaf	105,883	52,865
Costau cefnogi	352,929	326,297
Costau anarferol		
Darpariaeth ar gyfer tâl gwyliau	3,827	(2,038)
Symudiad yn Rhwymedigaeth y Cynllun Pensiwn	632,000	221,500
	2,410,282	1,767,277

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

8. Incwm a Gwariant y Ganolfan Ddosbarthu

	2020 £	2019 £
Incwm	2,799,725	2,698,281
Costau		
Llyfrau a brynwyd	2,199,187	2,149,628
Cyflogau, yswiriant, pensiwn	367,413	332,858
Costau rhedeg cerbydau	10,311	12,045
Teithio, cynhaliaeth	934	1,514
Cludiant, post, deunydd pacio	103,669	99,036
Prynu, cynnal a chadw offer	33,643	29,932
Rhent, trethi, gwres, golau, ffôn	11,922	8,547
Yswiriant, cynnal a chadw adeiladau	13,886	8,675
Argraffu, papur	2,811	2,200
Disgownt a ganiateir	29,415	29,859
Mân wariant	14,049	11,793
Cyfanswm Gwariant	2,787,240	2,686,087
Elw /(Diffyg) am y flwyddyn	12,485	12,194

9. Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd

	Costau Staff £	Costau Eraill £	Grantiau £	Cyfanswm 2020 £	Cyfanswm 2019 £
Costau elusennol uniongyrchol	1,391,365	4,246,484	2,416,156	8,054,006	7,001,464

10. Staff

	2020 £	2019 £
Cyflogau	1,148,429	1,100,281
Yswiriant Gwladol Cyflogwr	103,114	100,802
Cyfraniadau Pensiwn Cyflogwr	164,222	155,220
Cost/(gwyliau) ychwanegol Pensiwn	(24,400)	(23,496)
Cyfanswm cyflogau	1,391,365	1,332,807
Cyfartaledd nifer y staff a gyflogid yn ystod y flwyddyn (Swyddi llawn-amser)	40	40

Yn ystod y flwyddyn fe wnaeth 1 aelod o'r staff (2019 – 1) ennill, gan gynnwys yswiriant gwladol, rhwng £60,000 a £70,000.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

Costau staff allweddol

Ynghyd â'r Prif Weithredwr, mae pedwar pennaeth adran (2019 – 4) sy'n ffurfio'r Uwch Dîm Rheoli, a gwnaethpwyd y taliadau isod iddynt yn ystod y flwyddyn:

	2020	2019
	£	£
Cyflogau	216,645	202,672
Treuliau Nawdd Cymdeithasol	24,043	22,410
Costau pensiwn	31,354	29,793
	272,042	254,875

11. Tâl i'r ymddiriedolwyr

Nid yw'r ymddiriedolwyr yn derbyn unrhyw dâl gan eu bod yn cael eu penodi gan awdurdodau neu gyrff allanol, ac nid oes ganddynt hawl i dderbyn tâl. Y swm am ddigolledu treuliau (teithio i gyfarfodydd ayyb) yr ymddiriedolwyr yn ystod y flwyddyn oedd £866 (2019: £785).

12. Asedau Sefydlog

	Tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol £	Cyfrifiaduron ac offer eraill £	Celfi a mân offer £	Cyfanswm £
Gwerth ar 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020	253,008	225,987	10,821	489,816
Dibrisiant ar 1 Ebrill 2019	–	225,987	10,821	236,808
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	–	–	–	–
ar 31 Mawrth 2020	–	225,987	10,821	236,808
Gwerth net ar 31 Mawrth 2020	253,008	–	–	253,008
ar 31 Mawrth 2019	253,008	–	–	253,008

Defnyddir yr holl asedau i bwrpas elusennol.

13. Buddsoddiadau

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yr oedd gwerth y buddsoddiadau hyn ar y farchnad yn £163,127 (2019 – £179,118).

Mae'r buddsoddiadau'n cael eu dal gan gwmni Blackrock yng nghronfeydd Charinco a Charinshare sydd wedi eu lleoli ym Mhrydain.

Cydnabyddir y buddsoddiadau yn ôl eu gwerth masnachol ar ddyddiad y fantolen. Mae'r buddsoddiadau wedi cael eu hailbrisio, a chydabyddir unrhyw enillion neu golledion yn y Dadansoddiad o'r Gweithgareddau Ariannol.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

14. Dyledwyr

	2020	2019
	£	£
Dyledwyr masnachol	212,328	230,637
Dyledwyr eraill	480,824	50,269
Blaendaliadau	22,526	28,538
	715,678	309,444

Mae pob swm a nodir yn ddyledus mewn llai na blwyddyn.

15. Arian yn y banc ac mewn llaw

	2020	2019
	£	£
Tocynnau Llyfrau	266,593	256,952
Eraill	500,930	769,021
	767,523	1,025,973

16. Credydwyr: Symiau sy'n dod yn ddyledus yn ystod y flwyddyn

	2020	2019
	£	£
Credydwyr masnachol	386,533	406,247
Tocynnau Llyfrau	213,032	204,776
Trethi a Phensiwn	42,108	40,551
Credydwyr eraill	86,089	83,587
	727,762	735,161

Nid oes unrhyw gredydwyr am fwy nag un flwyddyn, ac eithrio tocynnau llyfrau lle na ellir bod yn sicr pryd y byddant yn daladwy.

17. Cronfeydd Anghyfyngedig

	Balans 1 Ebrill 2019 £	Derbyniwyd £	Talwyd £	Trosglwyddiad a phensiwn £	Balans 31 Mawrth 2020 £
Cronfeydd Cyfalaf	500,000	—	—	—	500,000
Cronfeydd Incwm					
Cronfa Bensiwn	(1,946,000)	—	632,000	(1,063,000)	(3,641,000)
Cyngor	79,406	1,273,036	1,241,785	4,984	115,641
Canolfan					
Ddosbarthu	220,821	2,799,725	2,787,240	—	233,306
	(1,145,773)	4,072,761	4,661,025	(1,058,016)	(2,792,053)

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

18. Cronfa Benodol

	Balans 1 Ebrill 2019 £	Derbyniwyd £	Talwyd £	Trosglwyddo £	Balans 31 Mawrth 2020 £
Cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru	7,135	175,269	105,883	—	76,521
Cronfa datblygiadau cyfrifiadurol	230,694	—	—	—	230,694
	<u>237,829</u>	<u>175,269</u>	<u>105,883</u>	<u>—</u>	<u>307,215</u>

19. Cronfeydd Cyfyngedig

		Balans 1 Ebrill 2019 £	Derbyniwyd £	Talwyd £	Balans 31 Mawrth 2020 £
Cronfa Dr Dewi Davies	i	57,328	1,882	9,352	49,858
Cronfa Hybu Awduron	ii	40,321	—	3,495	36,826
Tlws Mary Vaughan Jones	iii	4,838	10	—	4,848
Cronfa Cymdeithas Lyfrau Ceredigion	iv	81,469	3,102	8,127	76,444
Cronfa Alun Creunant Davies	v	4,000	—	—	4,000
Grant Cyhoeddi Llywodraeth Cymru	vi	—	2,548,100	2,548,100	—
Cynlluniau Hyrwyddo Darllen	vii	—	157,153	157,153	—
Adran y Gymraeg mewn Addysg	viii	—	300,000	258,383	41,617
Grant Argyfwng	ix	—	150,000	50,000	100,000
Y Cyngor Prydeinig	x	—	4,000	4,000	—
Catalog Llyfrau Plant	xi	—	2,000	2,000	—
Ffair Lyfrau Llundain a Ffair Lyfrau Frankfurt	xii	—	24,000	24,000	—
The Reading Agency – Darllen yn Well	xiii	101,399	142,500	234,141	9,758
Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd – Darllen yn Well	xiv	—	9,320	9,320	—
		<u>289,355</u>	<u>3,342,067</u>	<u>3,308,071</u>	<u>323,351</u>

i. Cronfa Dr Dewi Davies

Mae'r llog ar y gronfa i'w ddefnyddio i ariannu gwobrau ar gyfer cystadlaethau hybu darllen ymhlith plant a phobl ifanc.

ii. Cronfa Hybu Awduron

Cronfa gyffredinol i hybu ysgrifennu creadigol yn y Gymraeg.

iii. Tlws Mary Vaughan Jones

Mae'r gronfa'n cael ei defnyddio bob tair blynedd ar gyfer gwobrwyo un a wnaeth gyfraniad nodedig i faes llyfrau plant dros gyfnod o flynyddoedd.

iv. Cronfa Cymdeithas Lyfrau Ceredigion

Mae'r llog ar y gronfa i'w ddefnyddio i ariannu gwobrau Tir na n-Og a gweithgareddau ym maes llyfrau Cymraeg i blant a phobl ifanc.

- v. **Cronfa Alun Creunant Davies**
Rhodd a dderbyniwyd i gynhyrchu cyfrol i ddathlu gwaith y Cyngor.
- vi. **Grant Cyhoeddi Llywodraeth Cymru**
Derbynnir grant blynyddol sydd yn gyfyngedig i bwrpasau penodol a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu a'r Llythyr Dyfarnu. Mae'r paneli grantiau yn derbyn adroddiadau rheolaidd ynglŷn â'r cyllid yma, a hwy sydd yn rhoi sêl bendith ar unrhyw wariant o'r gronfa hon.
- vii. **Cynlluniau Hyrwyddo Darllen**
Derbynnir grant blynyddol sydd yn gyfyngedig i gynlluniau hyrwyddo darllen (Stori Sydyn/ Quick Reads, Diwrnod y Llyfr a Sialens Ddarllen yr Haf). Mae £140,000 o'r cyllid yn cael ei ddyfarnu gan Adran Addysg Llywodraeth Cymru, gyda'r gweddill yn dod fel cyfraniad gan yr Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd.
- viii. **Adran y Gymraeg mewn Addysg**
Derbyniwyd £300,000 i brynu llyfrau i holl ysgolion Cymru. Y bwriad oedd dosbarthu'r holl lyfrau cyn diwedd Mawrth 2020, ond oherwydd cyfyngiadau COVID-19 nid oedd modd dosbarthu popeth cyn diwedd y flwyddyn ariannol, ac fe gaiff y gwaith yma ei gwblhau pan fydd ysgolion yn ailagor.
- ix. **Grant Argyfwng**
Gwnaethpwyd cais i Lywodraeth Cymru am gyllid i gefnogi'r sector llyfrau, a derbyniwyd £150,000 cyn diwedd y flwyddyn ariannol. Dosbarthwyd £50,000 i siopau cyn diwedd y flwyddyn ariannol, ac fe ddosberthir gweddill yr arian yn ystod 2020/2021.
- x. **Y Cyngor Prydeinig**
Derbyniwyd £4,000 i wneud gwaith penodol ar ffeiriau llyfrau rhwngwladol, ac fe gomisiynwyd Mercator i gyflawni'r gwaith yma.
- xi. **Catalog Llyfrau Plant**
Derbyniwyd £2,000 gan Adran y Gymraeg mewn Addysg tuag at y Catalog Llyfrau Plant 2020 a anfonwyd allan ym misoedd Chwefror a Mawrth i hyrwyddo llyfrau i blant.
- xii. **Ffair Lyfrau Llundain a Ffair Lyfrau Frankfurt**
Ar ran partneriaeth o fudiadau, derbyniwyd £15,000 gan Lywodraeth Cymru i ariannu stondin yn Ffair Lyfrau Llundain, a £9,000 i anfon dirprwyaeth o gyhoeddwyd i Ffair Lyfrau Frankfurt. Gwariwyd y cyfan o'r arian, ac nid oes unrhyw gyllid yn cael ei gario i'r flwyddyn ariannol nesaf.
- xiii. **The Reading Agency – Darllen yn Well**
Dyma ail flwyddyn rhaglen Darllen yn Well. Darperir yr arian gan The Reading Agency, sy'n elusen gofrestredig Brydeinig, ond sydd yn derbyn yr arian i'r prosiect yma gan Adran Iechyd Llywodraeth Cymru. Mae'r gwaith hwn wedi ei neilltuo ar gyfer cyfieithu a chyhoeddi llyfrau yn ymwneud â dementia ac iechyd meddwl, a bydd y cyfrolau ar gael mewn llyfrgelloedd ac i'w prynu. Oherwydd amseru'r prosiect, mae cyfran uchel o'r grant wedi ei gario i'r flwyddyn ariannol nesaf.
- xiv. **Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd – Darllen yn Well**
Derbyniwyd grant o £9,320 tuag at gost y llyfrau a dosbarthu llyfrau rhaglen Darllen yn Well i lyfrgelloedd lleol.

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

20. Dadansoddiad o'r Asedau Net rhwng y Cronfeydd

	Eiddo Parhaol/ Buddsoddiadau	Asedau Cyfredol Net	Credydwy'r Hir Dymor	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cronfeydd Cyfyngedig				
Cronfa Dr Dewi Davies	49,858	—	—	49,858
Cronfa Hybu Awduron	36,826	—	—	36,826
Tlws Mary Vaughan Jones	—	4,848	—	4,848
Cronfa Cymdeithas Lyfrau			—	
Ceredigion	76,444	—		76,444
Cronfa Alun Creunant Davies	—	4,000	—	4,000
Adran y Gymraeg mewn Addysg	—	41,617	—	41,617
Grant Argyfwng	—	100,000	—	100,000
The Reading Agency – Darllen yn Well	—	9,758	—	9,758
Cronfeydd Cyfyngedig	163,128	160,223	—	323,351
Cronfa Benodol	—	307,215	—	307,215
Cronfeydd Anghyfyngedig	253,008	595,939	(3,641,000)	(2,792,053)
	416,136	1,063,377	(3,641,000)	(2,161,487)

CYNGOR LLYFRAU CYMRU
NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

21. Cynllun Pensiwn

Natur y Cynllun: Budd-dal Diffiniedig

Dyddiad y Prisiad Actiwaraid llawn diwethaf: 31 Mawrth 2019

TYBIAETHAU ACTIWARAIDD

Tybiaethau Ariannol	Dechrau'r Flwyddyn	Diwedd y Flwyddyn
Graddfa chwyddiant	2.20%	2.10%
Graddfa cynnydd cyflogau	3.70%	3.60%
Graddfa cynnydd pensiynau	2.30%	2.20%
Cyfradd disgownt	2.40%	2.40%

Mae ffigurau diwedd y flwyddyn ar gyfer dangos gwerth yr asedau ar y farchnad a rhaniad yr asedau rhwng categorïau buddsoddiadau wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2020. Mae'r ffigurau cyfatebol ar gyfer dechrau'r flwyddyn wedi eu cyfrifo ar 31 Mawrth 2019.

Mantolen yr Eitemau ar 31 Mawrth 2020

	£000
Gwerth yr Asedau ar y Farchnad	11,128
Dyledion	(14,769)
Gweddill (Diffyg)	<u>(3,641)</u>

Symudiadau'r Gweddill yn ystod 2019/20

Gweddill (Diffyg) ar ddechrau'r flwyddyn	(1,946)
Cost Gyfredol y Gwasanaeth	(411)
Cyfraniadau'r Cyflogwr	140
Cost cyn cyfraniadau	(169)
Llog Net	(48)
Costau gweinyddu	(4)
Cynnydd Actiwaraid neu newid yn y ffordd o fesur	<u>(1,203)</u>
Gweddill / (Diffyg) ar ddiwedd y flwyddyn	<u>(3,641)</u>

Datgeliadau Ychwanegol Asedau Pensiwn

	Asedau ar 31.03.20		Asedau ar 31.03.19	
	£000	%	£000	%
Soddgyfrannau	8,145	73	8,486	69
Bondiau Llywodraeth	434	4	750	6
Bondiau Eraill	1,124	10	1,316	11
Eiddo	1,369	12	1,673	13
Arian	56	1	74	1
Cyfanswm	<u>11,128</u>		<u>12,299</u>	
Dyledion ar 31.03.20	<u>14,769</u>			

CYNGOR LLYFRAU CYMRU

NODIADAU I'R CYFRIFON (PARHAD)

22. Symudiad net yn y cronfeydd

	2020 £	2019 £
Cronfeydd Anghyfyngedig		
Cronfeydd Incwm		
Canolfan Ddosbarthu	12,485	12,194
Cyngor	36,235	83,890
Cronfa Bensiwn	(1,695,000)	(504,000)
Cronfa Benodol	69,386	7,135
Cronfeydd Cyfyngedig	33,995	100,297
	<u>(1,542,899)</u>	<u>(300,484)</u>

23. Cysoniad o incwm (gwariant) net i'r llif arian o weithgareddau gweithredu net

	2020 £	2019 £
Incwm net am y flwyddyn	(1,542,899)	(300,484)
Addasiadau:		
(Cynnydd)/Gostyngiad yng ngwerth y buddsoddiadau	15,991	(50,810)
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y cynllun buddion wedi'u diffinio	1,695,000	504,000
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y stoc	(12,909)	34,068
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y dyledwyr	(406,234)	(12,272)
(Cynnydd)/(Gostyngiad) yn y credydwyr	(7,399)	(222,916)
Arian net a ddarparwyd o weithgareddau gweithredu	<u>(258,450)</u>	<u>(48,414)</u>